

Konsekvenser av endret kirurgisk beredskap ved Mosjøen sykehus.

Utarbeidet av Forskn.sjef Gro
Berntsen og Fagdirektør Tor
Ingebrigtsen

Konsekvenser av endret kirurgisk beredskap ved Mosjøen sjukehus

Helseministeren har bedt om en redegjørelse for hvor mange pasienter som vil bli berørt av det endrete tilbudet i den kirurgiske beredskapen i Mosjøen. Endringen innebærer stenging av den kirurgiske sengeposten og erstatning av det kirurgiske øyeblikkelig-hjelp tilbudet med kirurgisk vurderingsberedskap. Denne beredskapen etableres hovedsakelig for å kunne vurdere pasienter som er operert dagkirurgisk, men som av forskjellige årsaker må innlegges, for eksempel etter komplikasjoner.

Estimatene nedenfor er gjort med utgangspunkt i pasientadministrative data for 2002-2005.

Døgnopphold

I gjennomsnitt var det i perioden 2002 - 2005 omlag 1000 innleggelses per år ved Kirurgisk avdeling, og om lag 1/3 av disse pasientene ble operert. Disse blir i hovedsak overført til andre sykehus.

Unntaket er pasienter som kan opereres dagkirurgisk istedenfor under en innleggelse. Dette gjelder vanlige prostataoperasjoner og mage/tarm-inngrep, hovedsakelig galleblæreoperasjoner og brokkoperasjoner. Pasienter som trenger slike inngrep står for omlag 7 % av innleggelsene. En del andre mindre vanlige operasjoner vil også kunne overføres til dagkirurgisk behandling, men det er ikke mulig å tallfeste omfanget nøyaktig. Det antas også at noen pasienter vil bli lagt inn på Medisinsk avdeling istedenfor Kirurgisk avdeling, men dette vil ikke være mange.

Medisinske pasienter som med høy sannsynlighet trenger kirurgisk behandling – i hovedsak pasienter med blødninger i buken, vil bli sendt til andre sykehus med full kirurgisk øyeblikkelig hjelp beredskap.

Beregningene viser at om lag 1000 pasienter per år (3 pasienter per dag) vil bli lagt inn på andre sykehus (tabell).

Dagbehandling

Det ble i perioden 2002 -2005 gjort gjennomsnittlig 720 dagkirurgiske inngrep pr år. Antallet øker slik at det i 2005 ble gjort ca. 900 inngrep (Figur 1).

Det dagkirurgiske tilbudet opprettholdes med en åpningstid fra 0800 – 1800. Sykehuset skal ta imot planlagt dagkirurgi, og beholde en kirurg som tar imot ø-hjelp på dagtid.

Alle pasientgruppene beholder her sitt tilbud. Kapasiteten fra sengeavdelingen overføres til dagkirurgisk behandling. I tillegg til dagens dagkirurgi, øker derfor kapasiteten for planlagte dagkirurgiske inngrep med ca 800 inngrep pr. år slik at den samlede kapasiteten blir om lag 1600 inngrep per år. Det vil sannsynligvis ta noe tid å nå dette maksimale aktivitetsnivået.

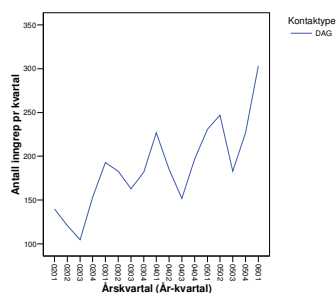

Fig 1. Utvikling av antall dagkirurgiske inngrep pr kvartal i perioden 2002-05 ved Mosjøen sykehus.

Poliklinikk

Det utføres omlag 3400 planlagte og ca 1300 øyeblikkelig hjelp konsultasjoner ved Kirurgisk poliklinikk per år. Omlag 400 av ø-hjelpskonsultasjonene skjer på kveldstid og i helgene.

Poliklinisk aktivitet opprettholdes på dagtid, men ikke på kveldstid. Det vil si at de 400 øyeblikkelig hjelp konsultasjonene per år (1 per dag) som skjer kveld, natt og helg vil måtte ivaretas av andre enheter (tabell). Med utvidede og forbedrede fasiliteter ved felles legevakt/ akuttmottak (FAM) vil allmennlege kunne overta en mindre andel av disse pasientene uten at det er mulig å tallfeste omfanget nøyaktig.

Det er planlagt å ha en ambulerende ortopedisk tjeneste knyttet til Mosjøen hver fjerde uke. Ortopediske pasienter som trenger hjelp i perioder uten ortoped vil bli sendt til andre sykehus. Oppfølgende kontroller vil i hovedsak foregå hos operatør, det vil si utenfor Mosjøen sykehus. Omfanget av denne endringen kan ikke tallfestes.

Oppsummering

Omleggingen vil medføre at all innleggelseskrevenne utredning og behandling ved Kirurgisk avdeling flyttes, og at det polikliniske ø-hjelpstilbudet på kveld/natt og helgetid flyttes. Dette vil også gjelde i fellesferien (ca 70 konsultasjoner). I tillegg vil om lag 10 indremedisinske pasienter per år som viser seg å trenge kirurgisk behandling, bli sendt til et annet sykehus. Samlet estimerer vi at dette vil berøre ca 1500 pasientkontakter per år (tabell). Dette utgjør om lag 23 % av det samlede antallet kontakter ved avdelingen i dag.

Avdelingen vil imidlertid bli tilført ny aktivitet på inntil 800 dagkirurgiske inngrep per år. Etter fullført omlegging vil dermed antall pasientkontakter være redusert med 700, altså en nedgang på om lag 10 % sammenlignet med dagens aktivitetsnivå.

En samlet oversikt over endringene for alle pasientgrupper er gitt i tabell 2.

Tabell 2: Gjennomsnittlige tall for perioden 2002 – 2005 for de pasientgruppene som behandles ved kirurgisk avdeling ved Mosjøen sykehus og estimert behandlingsform for disse pasientene etter omlegging.

			Framtidig behandling i Mosjøen				Endret tilbud
			Elektiv dag	Ø-hjelp dag	Elektiv pol	Ø-hjelp pol	
Dagens tilbud:							
Innlagte	Dag**	Elektiv	76			235	
		Ø-hjelp				308	
Dagkir	Natt/helg	Ø-hjelp				489	
	Dag	Elektiv	720*				
		Ø-hjelp		2			
Poliklinikk	Natt/helg	Ø-hjelp				1	
	Dag	Elektiv		3353			
		Ø-hjelp				858	
	Natt/helg	Ø-hjelp				398	
SUM			796	2	3353	858	1431
% - del			12 %	0 %	52 %	13 %	22 %
I tillegg endres tilbudet for:							
		• Pasienter som ville bli behandlet i ferien (tallene ovenfor er beregnet på 12 mnd drift) trekker fra 1/ 12 av øhj-pas				72	
		• Medisinske pasienter som krever kirurgisk inngrep				10	
		• Totalt estimert antall pas som reiser bort fra Mosjøen for behandling som følge av endringen.				1512	

*Mangelfull registrering av ø-hjelp ved avdelingen. Tallet inkluderer derfor sannsynligvis en del dagkirurgisk ø-hjelps konsultasjoner.

** Åpningstiden er satt til kl 0730 – 1600.

Konklusjon

Omleggingen av kirurgien ved Helgelandssykehuset Mosjøen vil medføre et endret tilbud ved om lag 1500 pasientkontakter per år (4 pasientkontakter per dag). Det vil i gjennomsnitt være tre innleggelser og en poliklinisk konsultasjon per dag som vil bli utført ved et annet sykehus på Helgeland. Den dagkirurgisk virksomheten øker samtidig med om lag 800 pasientkontakter per år slik at den samlede reduksjonen i aktivitet i Mosjøen vil være 700 pasientkontakter per år (2 per dag). Dette utgjør 10 % av den samlede virksomheten ved Kirurgisk avdeling.

Med vennlig hilsen

Gro Berntsen
Forskningsjef
Senter for Klinisk dokumentasjon og evaluering

Tor Ingebrigtsen
Fagdirektør
Helse Nord RHF